

การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง
 หลักสูตร การทำลูกประคบ จำนวน 9 ชั่วโมง
 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ

กลุ่มความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นโครงการสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตาม ความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่างๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความ สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) นโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร มนุษย์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยแรงงานยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะ แรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อน ประเทศ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. 2566-2570) โดยผลิต และพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการ ศึกษาผ่าน ระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษา ในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้ความสำคัญกับการจัด กิจกรรมฝึกอาชีพ ให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลาด ขาดโอกาส ให้ ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มี คุณภาพชีวิตที่ดีโดยใช้หลักสูตร การพัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพได้รับความรู้ สามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้าง อาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญา ท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่ วิสาหกิจชุมชน เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area – based Development) ใช้ หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career – Based Education) ในหลักสูตร 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพ ด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม หลักสูตร กลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่ม อาชีพและเฉพาะทาง ตลอดจนเน้นหลักสูตรการ พัฒนาอาชีพ up – skill re – skill และ new – skill ที่ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและ ตลาดแรงงาน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่ แข็งแกร่งของประเทศ

จากความสำคัญข้างต้น ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลห้วยพุก สังกัดศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รูปแบบกลุ่มสนใจ หลักสูตรวิชาการทำลูกประคบ จำนวน 9 ชั่วโมง เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปพัฒนาอาชีพในชุมชนที่หลากหลาย มีรายได้มากยิ่งขึ้น

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ
4. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์
5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายของโครงการให้ได้รับความรู้ไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน นำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน
6. สนับสนุนให้เกิดช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์จาก โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง
2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
3. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
4. มีความรู้ ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

เป้าหมาย

มี 4 กลุ่มเป้าหมายคือ

1. กลุ่มผู้พิการ
2. กลุ่มผู้สูงอายุ
3. กลุ่มผู้ไม่มีอาชีพ
4. กลุ่มผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 9 ชั่วโมง

1. ทฤษฎี จำนวน 2 ชั่วโมง
2. ปฏิบัติ จำนวน 7 ชั่วโมง

วิธีการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการพัฒนาอาชีพระยะสั้นไม่เกิน 30 ชั่วโมง กลุ่มสนใจ

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1. บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำลูกประคบ 2. บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 3. บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ 4. บอกทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ	1. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ 2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 3. แหล่งเรียนรู้ 4. ทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ	1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 2. วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ 3. ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่ง	30 นาที	-

				เรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพ ที่ตัดสินใจเลือก 4. กำหนดทิศทาง พัฒนาการประกอบ อาชีพโดยใช้กระบวนการ คิดเป็นและมีความ เป็นไปตามศักยภาพ 5 ด้าน		

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2.	ทักษะการ ประกอบอาชีพ	1. บอกวิธีการเตรียม พื้นที่ วัสดุอุปกรณ์ และ เครื่องมือในการทำลูก ประคบ ได้ 2. จัดทำลูกประคบ ตามขั้นตอนได้ถูกต้อง 3. เก็บรายละเอียดของ งานได้เรียบร้อย สวยงาม 4. สรุปขั้นตอนและ เทคนิคการทำลูก ประคบ ได้ครบทุก ขั้นตอน	1. การเตรียมพื้นที่ 2. การเตรียมความ พร้อม 3. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือ 4. วิธีการผลิต 5. อันตรายจากการ ใช้เครื่องมือการทำ ลูกประคบ	1. ผู้เรียนศึกษาใบ ความรู้เกี่ยวกับการทำ ลูกประคบได้ถูกวิธี 2. ผู้เรียนศึกษาดูงาน และสัมภาษณ์/สนทนา กับผู้ประกอบ 3. ผู้เรียนชมการสาธิต ของวิทยากรพร้อม สัมภาษณ์ขั้นตอนและ วิธีการผลิตทุกขั้นตอน 4. ผู้เรียนเรียนรู้วิธี วิธีการทำลูกประคบ	30 นาที	5 ชั่วโมง
3.	การบริหาร จัดการในการ ประกอบอาชีพ	1. คำนวณพื้นที่และ ราคาค่าแรง ค่าวัสดุ ใน การทำลูกประคบได้ 2. หาลูกค้าและ ประชาสัมพันธ์การทำ ลูกประคบได้ 3. อธิบายมาตรฐาน ของการผลิตได้	1. การคำนวณ ต้นทุนในการผลิต การทำลูกประคบ 2. การ ประชาสัมพันธ์และ การหาลูกค้า	1. ผู้เรียนศึกษาใบ ความรู้เรื่องการ คำนวณต้นทุนการผลิต การหาลูกค้า การ ประชาสัมพันธ์ มาตรฐานของ การ บริการ และการเจรจา ต่อรองราคา	30 นาที	1.30 ชั่วโมง

		4. เปรียบเทียบราคา กับลูกค้าได้อย่าง ราบรื่นและเป็นที่ พึงพอใจของลูกค้า 5. สรุปกระบวนการ บริหารจัดการในการทำ ลูกค้าประทับใจ	3. การควบคุม มาตรฐานของการ บริการ 4. การเจรจา ต่อรองราคากับ ลูกค้า	2. ผู้เรียนฝึกคำนวณ ราคาและวัสดุ การหา ลูกค้าและ วิธีการประชาสัมพันธ์ 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติงาน และฝึกเจรจาต่อรอง ราคากับลูกค้า โดยใช้ บทบาทสมมติ และ สถานการณ์จริง 4. ผู้เรียนและวิทยากร สรุปกระบวนการ บริหารจัดการในการ ทำลูกค้าประทับใจ		

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4	โครงการ ประกอบอาชีพ	1. บอกความสำคัญของ โครงการอาชีพได้ 2. บอกองค์ประกอบ ของโครงการอาชีพได้ 3. อธิบายลักษณะการ เขียนที่ดีขององค์ ประกอบของโครงการ อาชีพได้ 4. บอกประโยชน์ของ โครงการอาชีพได้ 5. เขียนโครงการในแต่ ละองค์ประกอบให้ เหมาะสมและถูกต้อง ได้ 6. ตรวจสอบความ เหมาะสมและ	1. ความสำคัญของ โครงการอาชีพ 2. ประโยชน์ของ โครงการอาชีพ 3. องค์ประกอบ ของโครงการ ประกอบอาชีพ 4. การเขียน โครงการอาชีพ 5. การประเมิน ความเหมาะสมและ สอดคล้องของ โครงการอาชีพ	1. จัดให้ผู้เรียนศึกษา เนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องความสำคัญของ โครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการ อาชีพ องค์ประกอบ ของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการ สนทนาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเพื่อสร้าง แนวคิดในการดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้ 2. จัดให้ผู้เรียนศึกษา เรื่องตัวอย่างการเขียน โครงการอาชีพที่ดี แนวทางในการเขียน	30 นาที	30 นาที

		สอดคล้องของโครงการ อาชีพได้		โครงการอาชีพที่ดี เหมาะสมและถูกต้อง 3. จัดให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการเขียน โครงการอาชีพ 4. กำหนดให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการประเมิน ความเหมาะสมและ สอดคล้องของ โครงการอาชีพ		

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อบุคคล ได้แก่ ปราชญ์, ภูมิปัญญา, ผู้รู้
2. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น/ สถานประกอบการ
3. สิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสาร/ แผ่นพับ ใบความรู้
4. เว็บไซต์/ วิดีโอ/ ยูทูบ

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (แบบ กศ.ตน.7 (1))
3. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ กศ.ตน.10)
4. แบบประเมินคุณธรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร (แบบ กศ.ตน.7 (2)) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีความพึงพอใจในระดับดีขึ้นไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4. มีผลการประเมินคุณธรรมการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 6 ข้อ
5. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพ

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม